

Fläsk. Jag minns gäta från min barndom att di hade en stor avsky för hästkött. Gamla di, di hade sädla för som uttr var, bjölsjöpsa, di var rädda för att där var hästkött i. Så långt tillbaka, som på 1800 talet, om en gammal häst slaktades, hörde de ju näst rackaren till, Han ätminstone flädde den. Där var ju i regel ingen som ville flä en häst, men rackaren skulle ju göra allt som ingen annan ville. Han fick då ta av köttet, som han också gjorde. Så han var nog också den förste som åt dylikt. Sen, väl omkr. 1900 var här slaktare som slakta, och sålde hästkött. Jag minns di häde i kring med hästkött, även bavgfärd. Men i allmänhet, ätminstone di äldre hyade avsky både för slaktaren och köttet. Jag minns en husmor som ystra, när slaktaren var inne och ville sälja hästkött, ja ville inte bara titta på hans kött, ja tvätta handtagen på dörren där han sat. Di kallades för hästslaktare. Di hade mindre ansende bara för di hade hästkött.

Jag minns, när di tale om biff av hästkött, och stek. De var nog så, att slaktarna börja ispranta i allmogon om att di skulle laga till det. Fläskmiddag, de blev ett uttr som var så att där bjöls hästkött i flera anrättningar. De va en riktig hästmiddag, där va bjölsballe, ä psösa, ä steg, ä allt va de hästaktig. Många hvar ju hästkött i folk, än i dag.

De var nog herrskap som till en början försökte sig på hästkött.

Jag vet en bekant som hade tjänat herrskap, de är över 50 år sen, han yllde
Hästkiff med lök var särskilt omtyckt. Under förra världskriget var
här i handeln sökat kött, de var då inte annat än hästkött, men de sät-
des för renkött i bland allmogem, särskilt bönder har de inte anv. mycket
hästkött, de har ju gett om annat. De har sagt, de kan björnstafolket ha.
Här är många, ja de flesta som ej vill ha hästkött, så vida här finns annat.
De får ansetta de hur de vill, de syas ändå vad de är.

Gamla är ju mest emot hästkött, jag själv inberäknad, jag varken vill eller
kan ha de. Äminstone under förra kriget köpte bönder hästkött och
blandade i korn och slakt. Om en slaktare hade en gammal häst, kunde där
ju bli till hela leyen, vid jubelakten. Nu tror jag inte de går, här är ju
annat kött.

En gammal har talat om, då här va raktare, alltså för över 60 år sen, när han
glädde en häst tog han isert och smälte, och höllde på flasker.

De sålde han som till folk för några slantar, eller fraktering.

De kunde anv. till lädersämja. De blev nog anv. till folk också, till
utvärtes åkomma, som sensträckning, vrickning. Märgen togs och gavs för engelska
kyckor.

Swamp. Jag minns från min barndom att all kännedom om swamp var främmande. Ingen trodde att de var ätkors. Den enda som gärna dog vara jä, var swamp som väsete jä och, iga swamp. Den forskades, sen brukades den som rikels vid sjukdom. (Di kom i förs ve. i väred.)

Här finns många ännu som inte förstår sig på swamp. Ända till omhär isket skiftet var de främmande bland allmogem. De, som allt annat kom de så sanningen från staden. Di som tjänat hos herrskaps kom med seden att tillreda swamp. Di gamle ville ju inte på vis tro att sådant var ätkort, ut. var. köppsta folk kan ansä te. ha smars som hästet så de gåur i dom. Men så var de ju frågan hur di skulle veta vilka som var ätkors. Gamla befatta sig ju inte bara med att förstå de. De blev dels di lärda i skolan även di fick veta hur av dem som kunde laga till dem.

På di sist 35 åren har de alltmer fortsatt. Då köija di ute i skogsbygden plocka swamp som di sålde i Flöley till uppköjare. Numera konserveras di masser hemma. I swampstiden drar ju folk åt skogarna i drastat och hästar swamp. Swamphuggare är egentligen di som drar ästad och tar rent som di sen säljer. Ett gam. ut. di hagger te rams om ed. Di som plocka swamp hade flera namn, swampsnarare, swampbässa (kvinnor) skövänare.

Imman svamp plockades till föda, var här ju svamp i mycken het i mar-
kererna. Då gick ju kreatur, också på bete mera i utmarker, där även hästades
De var ju tro att di blev sjuka av svamp. Blodhelning var mycket allmänt före,
även kastning, de togs för givet att di ätit giftig svamp. Jag minns när vi
hästa i skog, särskilt i måscammerna, sådant kring massa, där var stora
svampar harringa. De gräset skulle ju kärkas, så svampen torka ju med.
Men di trodde ju säkert att de var inte bra kreaturen fick sådant i sig,
och sorts utfodring är kännbar på mjölken.

S.k. klocka, kvackbalware plocka svamp, men de var inte flugsvamp, de
var di inte, hälet om di kom åt som väste vid kyrkan, di torka och krossa
dem. De användes till läkedom.

Här är många behandl. allmogem än i denna tid som har motvilja mot svamp.
Till en lösjan förvällde di svampen, och sen brynte den i smör.

Di visste ju inte om konservering förr i tiden, jag tror di bara salta ner svam-
pen i stenkrukor. Många trodde ju di blev sjuka när di åt svamp,
särskilt om di kände när krämra, togs de ju för givet de var svampen.
Numera syklar di i flocker hänga vägar för att plocka svamp. De räknas som ut-
flykter. Andra namn är kantarell, flugsvamp, muskela, champignon, belcauska, cartjoken
och jag g.

Kalb, killring och lamor. Motvilja mot att äta sådant har ej varit om djuren varit friska, och blivit riktigt slaktade. Men i farna tider, innan hälsovärldsnämnd, och besiktning blev, var det många gånger illa med sådana djur. De hände ofta att män i bygden, antingen gick i kring, eller kördde och salubgjöd kött av något slag. Även kunde en hemmaslaktare vara med eller själs utbjuda. Den hade ju i regel god förmåga till de. Men då var de ju ett som e säkert att de var inte rejält. Djurslaktare var de ju inte tal om i något fall utan di plästra själs. Om en ko som hade fått in en massa bräde, och liksom dag, så var ju köttet omöjligt. Om en kalv kom förtidigt så den i flera fall var död, eller dö omedelbart. Där var ju motvilja mot sådant. Här var inte fråga om någon stämpling, utan di kunde avyttra hur som helst om någon ville ha de. Här var på sin tid i Hörby ett par slaktare av grova typen. När ute omkring där var en kalv eller lamm som hög o var dött, så var till dem, di matade de och sålde. Folk i allmänhet avskydde dem och deras. Men även på stora ställen som var mycket folk, har gamla talat om, var de ofta själsdöda djur, särskilt ellensorin kunde di litta döda. Di togs hem och di fick vara till att äta. Nu hade ju inte gått, de syns ju på köttet. Galt hade folk motvilja för, de var grovt och segt, de gick inte att lura på folk.

I bland allmogeen anså di inte vilt i hushållet för i tiden. Jag minns gamla dykter, de var omöjligt att folk kunde äta sådant, som hare, fågel, vildkanin fanns ju inte. Här finns många ännu, av de som nu är gamla, inte äter sådant.

De är nog uppfattning di har från barndomen, di gavs då helt förkastat de. De berättade nog mest på, att fjärs hade di mer om annat, särskilt i bondhemmen. Jägare fanns här nog som sköt vilt om de sålde di i Hörby. Folk i allmänhet hade de utt. herrskaps äter allt, de går i dom allting.

Här har allmänheten alltid ätit liksom gäster. Di har ju sålt mycket, di kunde ju inte själva förbruka allt. Jag tror de börja sist på 1800 talet di börja bland allmogeen att anså vilt. Här var män som varit ute och sett, och kunde laga till de. Bland de enkla folk kunde ingen fjärs i tiden steka kött, som stek utan när de var pågå om gille anlitas koek. Men efterhand som bond köerna kom ut i lättare hem, så lärde di ätackilligt. På så sätt kom många seder till bygden. Jag minns en gamm, som tala om, att han trodde ju inte att di kunde äta vilt, som fågel, kanin fanns ju inte. Hon tjäna som ung i Gudmestorp till Sk. Skessens, där hade di stekt fågel på en mjölka. Som äldre laga hon vilt på många gille. På så sätt spred sig mycket, de är ätminstone 60 år sen. Alla djur av ved slag som häst som ej kunde ätas, grändes mer.

Slaktning av höns skedd, att di högg huvudet av. Självdöda höns togs i regel inte om di låg döda när di hitta dem. Djur som gräddes ner, var helst något från husen, för den orsak att inte de skulle dra fylta hem, som råttor o.d. Di höns som såldes på torget, och fruar kom och köpte, di ville ju ha dem slaktade. Torqummorna bara vred nacken av hönsen.

Fisk, De har folk i allmänhet hyat en viss motvilja mot, särskilt ål. Där måste ha varit gott om ål förr. Jag minns gamla tala om i stora gräper där som var mycket vatten kunde di fånga ål i mängd. Där nere i år hade mätaren ålåkista, han tog mycket ål. Motvilja för ål, var och är att den liknar sam. Di hade säkert för sig att den di tog i gräper säkert var ors. Så också att den är så seglivad, de har också orsakat avsky för ålen.

Torsk har folk inte heller riktigt velat ha. Di drodde ju att den var full av mask, vid vissa tillfälle. Ett gamm utb som alltid ans om fisk, där e så med rälitt i vanned som fiaken får i se. Sill har alltid varit mest i användning, men den togs även den med urskiljning.

Göteborgsillen ville ingen ha, den va så skri o farr. Hårkasillen var häst. Där va kullasill men den tyckte di va sonau, inte udan bajor.